

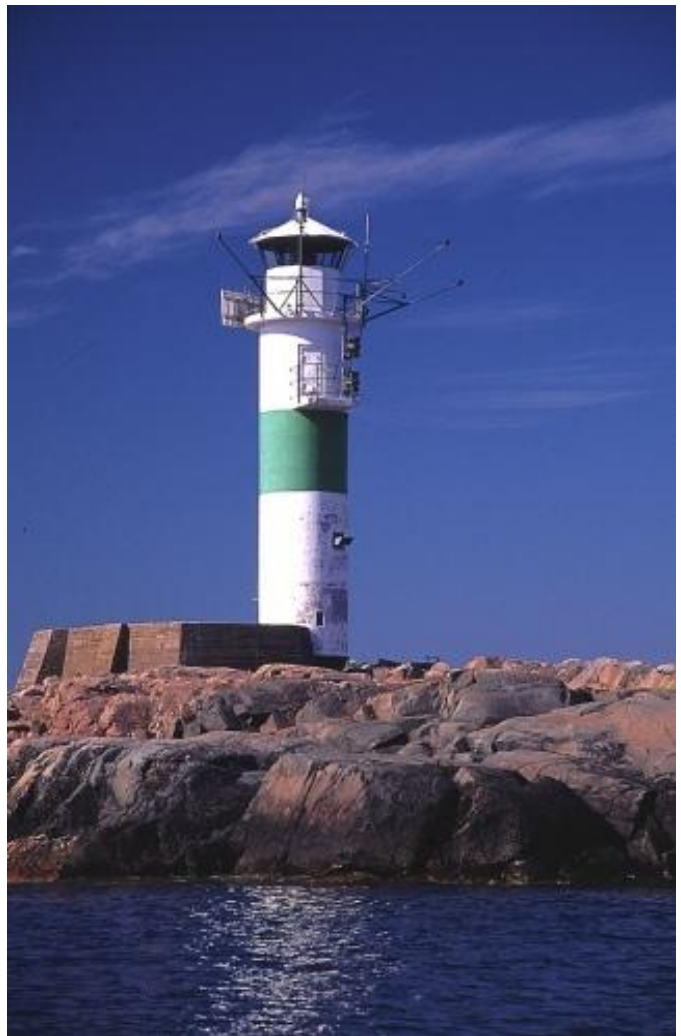

Vägledning vid handläggning av insatser enligt Lag (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade, LSS.

"Ledfyr är en fyr för vägledning i trängre farleder och inlopp, Betydelsenyans: rättesnöre"

"Rättesnöre är en viss företeelse som ger hjälp vid val av handlingsalternativ, Synonym vägledning, norm, förebild"

Källa Nationalencyklopedin:

Simpnäsklubbs fyr

Innehållsförteckning

1. Vägledning vid handläggning av insatser enligt Lag (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade, LSS.	4
1.1 Sjukvårds- och omsorgsnämndens vision och värdegrund	4
1.2 Syfte och definition	4
1.3 Verksamhetens organisation och ansvarsfördelning	5
1.4 Lagar och förordningar	5
1.4.1 LSS i relation till annan lagstiftning.....	5
2. Bärande principer	6
3. Personkretsbedömning.....	7
4. Behovsbedömning.....	9
4.1 Prövning av ansökan	9
4.2 Gemensamt ansvarstagande i hushållet	9
4.3 Föräldraansvar	10
4.4 Annat kontaktnät.....	10
4.5 Barnperspektivet	10
5. Insatserna enligt 9 § LSS	10
5.1 Rådgivning och annat personligt stöd 9 § 1 LSS	11
5.2 Biträde av personlig assistent enligt 9 § 2 LSS.....	11
5.2.1. Personlig assistans högst 20 timmar per vecka.....	12
5.2.2 Personlig assistans mer än 20 timmar per vecka	12
5.2.3 Åldersgräns för personlig assistans.....	12
5.2.4 Personlig assistans till barn	13
5.2.5 Utformning av personlig assistans.....	13
5.3 Ledsagarservice enligt 9 § 3 LSS	13
5.4 Biträde av kontaktperson enligt 9 § 4 LSS.....	13
5.5 Avlösarservice i hemmet enligt 9 § 5 LSS	14
5.6 Korttidsvistelse utanför det egna hemmet enligt 9 § 6 LSS	14
5.7 Korttidstillsyn för skolungdom över 12 år utanför det egna hemmet i anslutning till skoldagen samt under lov enligt 9 § 7 LSS	14
5.8 Familjehem eller bostad med särskild service för barn och ungdom enligt 9 § 8 LSS	15
5.9 Bostad med särskild service eller annan särskilt anpassad bostad för vuxna enligt 9 § 9 LSS	15
5.10 Daglig verksamhet enligt 9 § 10 LSS.....	16
6. Verkställighet av beviljade insatser.....	16
7. Uppföljning	16
8. Individuell plan enligt LSS 10 § LSS.....	17
9. Flytta från en annan kommun – begäran om förhandsbesked enligt 16 § LSS	17
10. Vistelsekommunens och bosättningskommunens ansvar	17

11. Dokumentation och handläggning	17
12. Avgifter	18
13. Anmälan om missförhållanden	18
14. Rätten att överklaga, framföra synpunkter och klagomål.....	19

1. Vägledning vid handläggning av insatser enligt Lag (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade, LSS.

Sjukvårds- och omsorgskontorets verksamhetsområde omfattar insatser enligt Lag (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade, LSS. Lagen förutsätter ett långtgående inflytande för den enskilde och/eller dennes ställföreträdare. Grunden för prövning av rätten till insats och utformning av insatsen är att den utgår från den enskildes individuella behov. Den enskildes behov av insats ska alltid prövas mot vad som kan anses motsvara jämlikhet i levnadsvillkor för en person i samma ålder och med liknande förhållanden i övrigt. Målet ska vara att den enskilde får möjlighet "att leva som andra".

Norrtälje är värdkommun för Tiohundra projektet, ett unikt samarbete med Stockholms läns landsting inom hälsa, sjukvård och omsorg.

1.1 Sjukvårds- och omsorgsnämndens vision och värdegrund

Vision

TioHundra gör skillnad inom hälsa, sjukvård och omsorg.

Värdegrund

Vårt arbete ska vila på **respekt** för alla människors lika värde och **tillit** till och **förtroende** för alla aktörers förmåga att skapa bra helhetslösningar för våra invånare.

Vi skapar **delaktighet** och strävar efter att individens egna förutsättningar/behov/önskemål är ledstjärnan i vårt arbete.

Medborgarnas **egenmakt** och möjligheter att påverka är en viktig utgångspunkt.

Öppenhet och transparens ska genomsyra organisation och verksamhet.

1.2 Syfte och definition

Syftet med denna vägledning vid handläggning är följande:

- att ge information till sökande, brukare, närstående och övriga intresserade kommuninvånare om vilken hjälp och vilket stöd de kan förvänta sig i Norrtälje kommun.
- att säkerställa att beslut om insats, så långt det är möjligt, fattas på enhetliga bedömningsgrunder.

Denna vägledning belyser de kriterier som gäller i normalfallet för att beviljas insats enligt LSS. Övriga uppdrag och skyldigheter som kommunen och Sjukvårds- och omsorgskontorets LSS-handläggare har enligt lag berörs inte i detta dokument.

1.3 Verksamhetens organisation och ansvarsfördelning

Sjukvårds- och omsorgsnämnden skiljer på myndighetsutövning och verkställighet av beslut. Biståndsavdelningen på Sjukvårds- och omsorgskontoret ansvarar för att ta emot ansökan, utreda, besluta om insats enligt LSS samt att beställa och följa upp beviljad insats.

Av förvaltningen godkänd utförare verkställer beviljade beslut och ansvarar för att genomföra de insatser som LSS-handläggaren har beställt. Vid verkställighet ska gällande lagstiftning och föreskrifter beaktas. LSS-handläggarna ska regelbundet följa upp att så sker och vid vilken tidpunkt ska anges i besluten.

1.4 Lagar och förordningar

Utgångspunkten för denna vägledning är gällande regelverk och praxis inom området – dvs. lagstiftning, domar, föreskrifter från Socialstyrelsen, cirkulär från Sveriges kommuner och landsting etc. Andra lagstiftningar inom verksamhetsområdet är Förvaltningslagen, Socialtjänstlagen (SoL), Hälso- och Sjukvårdslagen (HSL), Sekretesslagen, Patient och journalföringslagen. Verksamheten ska följa Socialstyrelsens föreskrift och allmänna råd om Ledningssystem för systematiskt kvalitetsarbete (SOSFS 2011:9), för vårdgivare och den som bedriver socialtjänst eller verksamhet enligt LSS. Detta gäller från och med 1 januari 2012 och är tillämpligt inom hälso- och sjukvård, tandvård, socialtjänst samt inom verksamhet enligt lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade, LSS.

Vägledningen anknyter även till andra policydokument som antagits inom verksamhetsområdet samt till kommunens Handikapplan samt beaktar även FN:s barnkonvention.

1.4.1 LSS i relation till annan lagstiftning

LSS inskränker inte rättigheter som en enskild person kan ha enligt annan lag. Lagen fungerar parallellt med exempelvis SoL och HSL. LSS-handläggaren ska upplysa om detta samt om de skillnader som finns mellan SoL och LSS. Av specialmotiveringen till 4 § LSS (Prop. 1992/93:159 s 171) framgår:

Om en insats kan ges enligt såväl SoL som LSS ska den enskilde, om han förväntas omfattas av personkretsen i LSS, få hjälp att göra sin ansökan i enlighet med LSS. Det är dock den enskilde som, efter att ha blivit informerad, väljer utifrån vilken lag insatser söks.

En personkretsbedömning kan ta lång tid, samtidigt som det kan vara viktigt att den enskilde får stöd omgående. I avvaktan på att frågan om personkrets utreds kan den enskilde ansöka om bistånd enligt Socialtjänstlagen, SoL. Även den som ingår i LSS personkrets kan behöva bistånd enligt SoL som komplement till LSS-insatserna.

2. Bärande principer

Lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade har fem bärande principer som grund:

- Självbestämmande och inflytande
- Tillgänglighet
- Delaktighet
- Kontinuitet
- Helhetssyn

Självbestämmande och inflytande

LSS-insatser ges endast om den enskilde själv eller hans eller hennes legale företrädare begär det. Verksamheten ska vara grundad på respekt för den enskildes självbestämmande och integritet. Den enskilde ska i största möjliga utsträckning ges inflytande och medbestämmande över de insatser som ges (6 § LSS), i planering, utformning och genomförande av insatsen. (Prop.1992/93:159, s. 50-51)

Tillgänglighet

Insatserna ska utformas så att de är lätt tillgängliga för de personer som behöver dem. Biståndsavdelningen har som mål att i normalfallet ska utredning och beslut vara genomfört inom tre månader från ansökningsdagen.

Delaktighet

Verksamhet enligt LSS ska främja jämlikhet i levnadsvillkor och full delaktighet i samhällslivet för personer som omfattas av lagens personkrets. (5 § LSS) De olika insatserna ska förebygga och minska följderna av funktionshinder. Insatserna ska utformas så att de stärker den enskildes möjlighet att leva ett självständigt och oberoende liv. (Prop.1992/93:159, s. 50-51)

Målet ska vara att den enskilde ska få möjlighet att leva som andra. (5 § LSS) Vid behovsbedömningen ska en jämförelse göras med den livsföring som kan anses normal för personer i samma ålder.

Kontinuitet

Den enskilde ska kunna lita på att insatserna ges så länge de behövs. Kontinuiteten ska kunna garanteras så att den enskilde ska kunna planera sitt liv. Kontinuiteten innebär också att insatserna så långt möjligt ges av en begränsad krets medarbetare med god kännedom om den enskilde.

Helhetssyn

Samarbete ska ske med andra samhällsorgan och myndigheter. Insatserna ska vara samordnade, det vill säga de ska inte ses isolerade från varandra. (Jmf prop. s. 172) Vid handläggning ska hela behovet av stöd bedömas. Olika insatser kan komplettera varandra och vid nya behov tas hänsyn till de insatser som redan ges. Förändrade behov kan leda till omprövning av redan beviljade insatser, antingen därför att behovet blivit mer omfattande eller för att behovet har upphört.

Insatserna ska ta tillvara personens egna förutsättningar och de resurser han eller hon har. Insatserna ska anpassas till individuella behov. Dessa kan förändras över tid och därmed också insatsernas utformning.

Till kvalitetsaspekterna hör att insatserna ska utformas efter närhetsprincipen så att de är lätt tillgängliga för dem som behöver dem. (Jmf Prop. s. 172). Med hjälp av insatserna ska den enskilde om möjligt få större förmåga att leva ett självständigt liv.

3. Personkretsbedömning

LSS omfattar inte alla personer med funktionshinder. För att få del av de insatser som anges i lagen enligt 9 § måste man tillhöra den så kallade personkretsen. I 1 § definieras personkretsen i tre punkter.

Där avses följande: personer

1. med utvecklingsstörning, autism eller autismliknande tillstånd,
2. med betydande och bestående begåvningsmässigt funktionshinder efter hjärnskada i vuxen ålder föranledd av yttre våld eller kroppslig sjukdom eller,
3. med andra varaktiga fysiska eller psykiska funktionshinder som uppenbart inte beror på normalt åldrande, om de är stora och förorsakar betydande svårigheter i den dagliga livsföringen och därmed ett omfattande behov av stöd och service.

Punkt 1. I första punkten anges att personer med utvecklingsstörning, autism, eller autismliknande tillstånd ingår i personkretsen. Med utvecklingsstörning avses en intellektuell funktionshinder som inträffat under de s.k. utvecklingsåren - i regel före 16 års ålder. Funktionsnedsättningen ska vara så betydande att han eller hon behöver särskilt stöd och särskild service i sin livsföring.

Diagnosen autism eller autismliknande tillstånd innebär en djupgående personlighetsstörning, som i regel debuterar före sju års ålder.

Som underlag för utredning ska LSS-handläggaren begära utlåtanden som är utfärdat av behöriga personer som t ex legitimerad psykolog och/eller legitimerad läkare med specialistkompetens.

Punkt 2. Under denna punkt ingår personer som har fått ett begåvningsmässigt funktionshinder efter en hjärnskada i vuxen ålder. Hjärnskadorna ska också ha orsakat ett betydande och bestående begåvningsmässigt funktionshinder. Denna typ av hjärnskada kan ha uppstått genom yttre våld, till exempel genom olycksfall eller sjukdom, tumörer eller hjärnblödning mm. Till gruppen hör inte personer med olika psykiska sjukdomstillstånd som kan medföra begåvningshandikapp, exempelvis demens, och inte heller personer med sjukdomar som är en följd av missbruk av beroendeframkallande medel. Dessa personer kan endast omfattas av lagen om de uppfyller kriterierna i punkt 3.

Som underlag för utredning ska LSS-handläggaren begära utlåtanden som är utfärdade av behöriga personer som t ex legitimerad psykolog och/eller legitimerad läkare med specialistkompetens t ex från neurologiklinik eller hjärnskadecenter.

Punkt 3. Till skillnad från punkt 1 och 2 är punkt 3 inte diagnosstyrd i den meningen att en viss diagnos alltid medför att en person omfattas av LSS. I personkrets 3 återfinns personer med långvariga habiliterings- och rehabiliteringsbehov.

Det fysiska eller psykiska funktionshindret ska:

- Vara stort.
- Vara varaktigt.
- Inte vara orsakat av normalt åldrande.
- Förorsaka betydande svårigheter i den dagliga livsföringen och föranleda ett omfattande behov av stöd eller service.

Varaktighetsrequisitet är särskilt svårt att bedöma när det gäller psykiskt funktionshindrade. I rättspraxis har ansetts att funktionshindret kan vara varaktigt även vid en välmedicinerad

psykisk sjukdom. Samtliga rekvisit ska vara uppfyllda för att den enskilde ska omfattas av personkretsen.

Som underlag för personkretsbedömningen ska LSS-handläggaren begära utlåtanden som utfärdats av behöriga personer som t ex legitimerad psykolog och/eller legitimerad läkare med specialistkompetens. För bedömning om en person omfattas av personkrets 3 behövs underlag som tydliggör funktionshindrets konsekvenser i den dagliga livsföringen, t.ex. ADL-status, CAN-skattning m.m.

Vid bedömning tas även hänsyn till möjliga hjälpmedel samt bostadsanpassning.

4. Behovsbedömning

4.1 Prövning av ansökan

För att få sin ansökan prövad förutsätts att den enskilde själv eller behörig företrädare (vårdnadshavare, god man eller förvaltare) ansöker om insatsen.

LSS omfattar endast frivilliga insatser.

Genom insatserna ska den enskilde, enligt ovan, tillförsäkras goda levnadsvillkor.

Personer som omfattas av LSS personkrets har inte automatiskt rätt till insatserna i LSS.

Insats enligt LSS kan endast beviljas när en person:

- Omfattas av lagens personkrets enligt 1 § LSS.
- Ansöker om någon av de insatser som återfinns i 9 § p 1-10 LSS.
- Är i behov av den sökta insatsen.
- Inte får detta behov faktiskt tillgodosett på annat sätt.

Vid behovsbedömningen ska också en jämförelse göras med den livsföring som kan anses normal för personer i samma ålder.

4.2 Gemensamt ansvarstagande i hushållet

När en funktionshindrad person har rätt till personlig assistans eller annan hjälp i hemmet, ska inte personalen ta över den icke-funktionshindrade makens/makans ansvar för det gemensamma hushållet. (Äktenskapsbalken 16 kap 1 § ÄB). Samma principer kan tillämpas för funktionshindrade personer som sammanbor, har ingått partnerskap, delar hushåll med annan eller har hemmavarande barn över 18 år.

Att ha gemensamt hushåll innebär inte ett ansvar för den funktionshindrades omvårdnad. Vid bedömning av omvårdnadsbehov ska bedömningen göras som om den funktionshindrade vore ensamstående.

4.3 Föräldraansvar

Det hjälpbehov och de insatser som går utöver vad som är normalt för ett barn i motsvarande ålder, utgör grunden för bedömningen av behovet.

4.4 Annat kontaktnät

Vid utredningen ska även hänsyn tas till den funktionshindrades övriga sociala nätverk. Finns det ett kontaktnät kan behovet vara tillgodosett. Närstående förordnas t ex inte som kontaktperson.

4.5 Barnperspektivet

När åtgärder rör barn ska barnets bästa särskilt beaktas.

5. Insatserna enligt 9 § LSS

Insatserna för särskilt stöd och service är följande:

1. Rådgivning och annat personligt stöd som ställer krav på särskild kunskap om problem och livsbetingelser för människor med stora och varaktiga funktionshinder
2. Biträde av personlig assistent eller ekonomiskt stöd till skäliga kostnader för sådan assistans, till den del behovet av stöd inte täcks av beviljade assistanstimmar enligt 51 kap. Socialförsäkringsbalken (3010:110).
3. Ledsagarservice
4. Biträde av kontaktperson
5. Avlösarservice i hemmet
6. Korttidsvistelse utanför det egna hemmet
7. Korttidstillsyn för skolgång över 12 år utanför det egna hemmet i anslutning till skoldagen samt under lov
8. Boende i familjehem eller bostad med särskild service för barn eller ungdomar som behöver bo utanför föräldrahemmet
9. Bostad med särskild service eller annan särskilt anpassad bostad för vuxna
10. Daglig verksamhet för personer i yrkesverksam ålder som saknar förvärvsarbete och som inte utbildar sig.

Resor ingår **inte** i beviljade LSS insatser. Om kollektiva färdmedel inte kan nyttjas kan ansökan om resor göras i enlighet med Socialtjänstlagen.

Omvårdnad och fritidsaktiviteter ingår i vissa insatser. Med omvårdnad avses praktiska åtgärder för att stödja och hjälpa till med dagliga behov som den enskilde har svårt att klara själv. Hit hör t. ex hjälp med att äta eller att sköta sin hygien, att gå och förflytta sig, att kommunicera med andra liksom att klara av att göra personliga inköp. Även praktisk hjälp för att få tillgång till hälso- och sjukvård, tandvård samt hjälpmedel ingår. I omvårdnad ligger också att se till att misstankar om övergrepp och andra brott mot personer med funktionsnedsättning polisanmäls.

Omvårdnad ingår i följande insatser

- avlösarservice
- korttidsvistelse
- korttidstillsyn
- familjehem
- bostad med särskild service för barn och ungdomar
- bostad med särskild service för vuxna
- daglig verksamhet

Fritidsverksamheter och kulturella aktiviteter ingår i följande insatser:

- bostad med särskild service för barn och ungdomar
- bostad med särskild service för vuxna

Den boendes önskemål är avgörande när det gäller val av aktivitet och var den ska ske.

5.1 Rådgivning och annat personligt stöd enligt 9 § 1 LSS

I Stockholms län ansvarar landstinget på särskild delegation för myndighetsbeslut och verkställighet enligt 9§ 1 LSS. I Norrtälje kommun erbjuds råd och stöd vid Habiliteringscenter i Tiohundra AB.

5.2 Biträde av personlig assistent enligt 9 § 2 LSS

Insatsen biträde av personlig assistent ges till personer med omfattande funktionshinder och är ett personligt utformat stöd som ska ge den enskilde ökad möjlighet att leva ett självständigt liv.

För rätt till personlig assistans enligt LSS krävs att den enskilde har behov av insatsen för att tillgodose sina grundläggande behov. Med grundläggande behov avses sådana mycket

personliga angelägenheter som personlig hygien, att inta måltider, att klä av och på sig, att kommunicera med andra eller annan hjälp som förutsätter ingående kunskaper om den enskildes behov.

Den som har rätt till personlig assistans för sina grundläggande behov har rätt att få hela hjälpbehovet tillgodosett genom denna insats. Tid som inkluderar städning, inköp och liknande uppgifter räknas in i det totala behovet av personlig assistans.

Den som enbart har behov av motivations- och aktiveringsinsatser har inte rätt till personlig assistans.

5.2.1. Personlig assistans högst 20 timmar per vecka

Kommunen beslutar om personlig assistans om behovet av hjälp med de grundläggande behoven uppgår till högst 20 timmar per vecka. Om kommunen vid sin bedömning kommer fram till att den enskildes behov av personlig assistans för de grundläggande behoven överstiger 20 timmar per vecka ska kommunen göra en anmälan om detta till försäkringskassan. I avvaktan på försäkringskassans beslut ska kommunen tillgodose den enskildes behov av personlig assistans.

Kommunen beslutar även om tillfällig utökning av assistansen. Kommunen är huvudman och har det yttersta ansvaret. Önskas en tillfällig utökning och den enskilde har ett beslut om assistansersättning/LSS-beslut ska ansökan göras hos Sjukvårds- och omsorgskontorets LSS-handläggare. Önskas en stadigvarande utökning och den enskilde har ett beslut om assistansersättning ska ansökan göras hos försäkringskassan.

5.2.2 Personlig assistans mer än 20 timmar per vecka

Om behovet av personlig assistans för hjälp med de grundläggande behoven är omfattande och överstiger 20 timmar per vecka kan den enskilde enligt ovan ha rätt till assistansersättning enligt 51 kap. Socialförsäkringsbalken (3010:110). Beslut om assistansersättning fattas av försäkringskassan.

5.2.3 Åldersgräns för personlig assistans

Rätten till personlig assistans enligt LSS finns kvar när den enskilde fyller 65 år endast om:

1. insatsen har bifallits innan han eller hon har fyllt 65 år
2. ansökan om sådan insats inkommer till kommunen senast dagen före 65-årsdagen och därefter blir bifallen.

Insatsen personlig assistans kan alltså kvarstå efter att den enskilde fyllt 65 år om någon av ovanstående punkter är uppfyllda, men insatsen får inte utökas efter det att den insatsberättigade fyllt 65 år. Ansökan om utökad hjälp får i stället prövas enligt SoL. Motsvarande gäller för den statliga assistansersättningen.

5.2.4 Personlig assistans till barn

Barn kan i särskilda fall få personlig assistans. Det kan röra sig om barn med omfattande funktionshinder för vilka föräldraansvaret i kombination med barnomsorg och skola inte räcker. Barnens omvårdnadsbehov ska vara omfattande under hela dygnet eller stor del av dygnet. Vid ansökan om personlig assistans bör föräldrarna informeras om att eventuellt vårdbidrag ofta reduceras till följd av att barnet beviljas personlig assistans. Det är vårdnadshavarnas ansvar att informera försäkringskassan om de förändrade förhållandena.

5.2.5 Utförande av personlig assistans

Den enskilde kan få insatsen genom att TioHundra AB tillhandahåller assistansen eller genom att den enskilde får ekonomiskt stöd så att han eller hon själv kan var arbetsgivare för den personliga assistenten. Den enskilde ska också kunna anlita annan, exempelvis kooperativ eller ett assistansföretag, som arbetsgivare.

5.3 Ledsagarservice enligt 9 § 3 LSS

Avsikten med ledsagarservice är att den enskilde skall få hjälp med att komma ut bland andra människor. Det kan vara ledsagning för besök hos vänner eller vid deltagande i kulturlivet eller för att promenera. Ledsagarservicen syftar till att bryta den isolering som ofta blir följden av ett omfattande funktionshinder. Insatsen bör ha karaktären av personlig service och anpassas efter de individuella behoven.

5.4 Biträde av kontaktperson enligt 9 § 4 LSS

Kontaktpersonen ska medverka till att bryta den enskildes isolering genom samvaro och t ex genom hjälp till fritidsverksamhet. Insatsen ska ses som ett icke professionellt stöd av någon med stort engagemang och intresse för andra människor. Något krav på särskild yrkeskompetens ställs inte. Rekrytering av kontaktperson görs först efter en personlig intervju, två referenspersoner ska styrka kontaktpersonens lämplighet genom goda vitsord, registerutdrag från polis- och socialregister begärs alltid.

Hur ofta kontaktpersonen och den enskilde ska ha kontakt fastställs i den överenskommelse som görs. Kontaktpersonen får ersättning för sitt uppdrag med arvode och omkostnadsersättning.

5.5 Avlösarservice i hemmet enligt 9 § 5 LSS

Avlösarservice i hemmet ska göra det möjligt för närstående att få vila och avkoppling eller genomföra egna aktiviteter utanför hemmet. Avlösarservice innebär att en person tillfälligt övertar omvårdnaden från anhöriga eller vårdnadshavare. Insatsen utförs i hemmet och dess närmiljö.

Avlösarservice kan ges både som regelbunden insats och vid oförutsedda situationer. Insatsen kan även vara en förutsättning för att föräldrarna ska kunna ägna sig åt det funktionshindrade barnets syskon. Avlösarservice kan även beviljas som alternativ till korttidsvistelse.

Vid bedömning av behovet av avlösarservice (liksom korttidsvistelse) bör handläggaren beakta omfattningen av föräldraansvaret för icke funktionshindrade barn i jämförbar ålder. Små barn behöver – oavsett funktionshinder eller inte – en tämligen hög grad av omsorg. Även det sociala nätverket beaktas vid behovsbedömningen.

5.6 Korttidsvistelse utanför det egna hemmet enligt 9 § 6 LSS

Syftet med korttidsvistelse utanför det egna hemmet är dels att en person med funktionshinder ska erbjudas miljöombyte och rekreation, dels att närstående genom insatsen ska få möjlighet till avlösning i omvårdnadsarbetet och möjlighet till avkoppling.

Korttidsvistelse kan också ges som ett led i att bryta ett ensidigt beroende mellan barn och föräldrar. Den utgör därför en betydelsefull del i den enskildes strävan att så småningom, med stöd, skapa sig ett mer självständigt liv.

Korttidsvistelse kan ges i form av korttidshem eller i annan familj, stödfamilj. Lägervistelse kan också utgöra en form av korttidsvistelse.

5.7 Korttidstillsyn för skolungdom över 12 år utanför det egna hemmet i anslutning till skoldagen samt under lov enligt 9 § 7 LSS

För barn upp till 12 år har kommunen enligt skollagen skyldighet att bedriva fritidsverksamhet för ungdomar vars föräldrar/vårdnadshavare förvärvsarbetar eller studerar. Insatsen korttidstillsyn för skolungdom över 12 år kan ge ungdomar med funktionshinder rätt till

korttidstillsyn utanför det egna hemmet före och efter skolans slut samt under lov dagar och studiedagar om deras vårdnadshavare förvärvsarbetar eller studerar.

Utförare av dessa insatser är kultur- o fritidsnämnd enligt särskild överenskommelse.

5.8 Familjehem eller bostad med särskild service för barn och ungdom enligt 9 § 8 LSS

Barn som trots olika stödåtgärder inte kan bo hos föräldrarna kan ha rätt till boende i familjehem eller i bostad med särskild service för barn och ungdomar. Denna insats kan också vara aktuell för barn och ungdomar som på grund av skolgång i specialskola måste bo utanför föräldrahemmet. Insatsen ska ses som ett komplement till boendet i föräldrahemmet. Bostad med särskild service för barn och ungdom enligt LSS är en insats som riktar sig till de barn som har speciellt behov av stöd och ett omfattande omvårdnadsbehov. I bostad med särskild service ingår omvårdnad, fritidsverksamhet och kulturella aktiviteter som en del av insatsen.

5.9 Bostad med särskild service eller annan särskilt anpassad bostad för vuxna enligt 9 § 9 LSS

Med insatsen bostad med särskild service avses ett boende med fast personalstöd. Omvårdnad, fritidsverksamhet och kulturella aktiviteter ingår som en del av insatsen. Genom insatsen ska den enskilde få en fullvärdig lägenhet där hyreslagens regler gäller. Huvudformerna för bostad med särskild service är gruppboende och serviceboende.

En **gruppboende** består av ett mindre antal lägenheter med tillgång till gemensamma utrymmen. Syftet med insatsen är att den som har ett omfattande tillsyns- och omvårdnadsbehov dygnet runt ska ha mer eller mindre behov av kontinuerlig närvaro av personal, utifrån sina individuella behov.

Serviceboende innebär att ett antal lägenheter som ligger geografiskt samlade med tillgång till service och stöd av fast anställd personal och tillgång till gemensamma utrymmen. Serviceboende kan beviljas när den enskilde är i behov av tillgång till personal dygnet runt, men då kontinuerlig närvaro av personal inte är nödvändig.

Med annan **särskilt anpassad bostad** avses en bostad med viss grundanpassning till funktionshindrade personers behov men utan fast grundbemanning. Omvårdnad ingår inte i denna boendeform, se ovan.

5.10 Daglig verksamhet enligt 9 § 10 LSS

Insatsen daglig verksamhet kan beviljas personer som tillhör personkrets 1 och 2 i yrkesverksam ålder som saknar förvärvsarbete och som inte utbildar sig. När det gäller omfattningen av daglig verksamhet bör samma generella normer gälla som i arbetslivet. Insatsen ska erbjuda deltagarna en individuellt anpassad verksamhet efter vars och ens förmåga.

Personer över 65 år kan erbjudas annan sysselsättning i anslutning till boendet.

Den enskilde ska i normalfallet få all den omvårdnad som han eller hon behöver för att klara av att delta i daglig verksamhet genom den personal som redan finns i den dagliga verksamheten.

6. Verkställighet av beviljade insatser

Ambitionen är att varje beslut ska verkställas snarast möjligt. Ofta finns dock behov av längre eller kortare tids planering för att organisera utförandet på ett bra sätt utifrån den enskildes stödbehov. Därför krävs en dialog med den enskilde för att skapa en långsiktigt bra lösning. Om verkställighet av en beslutad insats dröjer på grund av att insatsen inte finns tillgänglig enligt beställning kan den enskilde erbjudas andra insatser enligt samma lag i avvaktan på verkställighet av beslutad insats.

Om insats inte blir verkställd inom rimlig tid på grund av att den funktionshindrade tackar nej måste ställningstagande göras om den funktionshindrade fortfarande har behov av insatsen. Beslutet kan komma att omprövas enligt förvaltningslagen 27 §.

Beslutade insatser som inte verkställs inom tre månader från beslutsdatum rapporteras till Socialstyrelsen.

7. Uppföljning

Uppföljning av gynnande beslut för en enskild brukare ska ske årligen eller vid behov. Tidsbegränsade beslut följs upp inom tidsramen för beslutet.

Uppföljning gentemot utförarna sker löpande i form av t ex

- Månatlig rapportering av tider, närvarostatistik
- Årlig rapportering av utförande av insats för varje brukare
- Regelbundna samverkansmöten

Till Sjukvårds- och omsorgsnämnden sker en årlig redovisning av antalet beviljade ärenden.

8. Individuell plan enligt LSS 10 § LSS

Den enskilde erbjudas en individuell plan i samband med att en insats bifalles enligt LSS. Planen som upprättas tillsammans med den enskilde omfattar beslutade och planerade insatser. I planen ska även redovisas åtgärder som vidtas av andra än kommunen eller landstinget. Planen ska omprövas fortlöpande. Landstinget och kommunen ska underrätta varandra om upprättade individuella planer.

Den individuella planen ska klargöra den enskildes egna mål, intressen och önskemål samt underlätta samordning av stöd och insatser. Den enskildes uppfattning om samverkan mellan verksamheter bör redovisas i planen och planen bör på begäran av den enskilde eller hans företrädare kunna utväxlas mellan de verksamheter som ger stöd till den enskilde. Vid kommunikation mellan olika myndigheter måste dock sekretesslagens bestämmelser iakttas. Den enskildes samtycke till kommunikation ska inhämtas innan en uppgift lämnas vidare.

9. Flytta från en annan kommun – begäran om förhandsbesked enligt 16 § LSS

Om en person som omfattas av LSS vill bosätta sig i kommunen, ska kommunen på den enskildes begäran lämna förhandsbesked om rätten till insatser enligt denna lag. Ansökan ska behandlas på samma villkor som om den enskilde var bosatt i Norrtälje kommun.

10. Vistelsekommunens och bosättningskommunens ansvar

En kommun som beviljar ett särskilt boende i annan kommun har ansvaret för alla de stöd- och hjälpinsatser som personen behöver i den andra kommunen, både enligt Socialtjänstlagen och LSS. Om personen mer permanent vill tillhöra den kommun där han faktiskt bor kan han eller hon begära förhandsbesked om att få insatser enligt LSS av den kommunen istället.

11. Dokumentation och handläggning

Dokumentation och handläggning ska följa gällande lagstiftning och föreskrifter. LSS-handläggarna fattar beslut enligt den av TioHundranämnden upprättade delegationsordningen.

Av delegationsordningen framgår vilka beslut som den enskilde LSS-handläggaren kan besluta om samt vilka beslut som ska fattas av avdelningschef respektive nämndens arbetsutskott.

Den enskilde har rätt att muntligen vid besök lämna uppgifter inför nämnden, om det inte finns särskilda skäl mot det. Handläggaren ska informera den enskilde om den möjligheten.

TioHundranämnden har skyldighet att årligen rapportera statistiska uppgifter till Statistiska Centralbyrån (SCB). Dessa uppgifter ligger till grund för nämndens möjligheter att få statsbidrag och ska följa de anvisningar som lämnas av SCB.

12. Avgifter

Kommunfullmäktige fastställer taxor och avgifter. Sjukvårds- och omsorgsnämnden i Norrtälje beslutar om de tillämpningsanvisningar som ska gälla. Se mer information om avgifter för olika insatser, "Tillämpningsanvisningar för avgifter enligt LSS" på www.norrtalje.se, [tiohundraprojektet](#).

13. Anmälan om missförhållanden

Enligt bestämmelserna om lex Sarah i socialtjänstlagen (SoL) och lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) ska

- personal genast rapportera missförhållanden eller påtagliga risker för missförhållanden till den som bedriver verksamheten (gäller både yrkesmässigt bedriven enskild verksamhet och offentligt driven)
- den som bedriver verksamheten utreda och avhjälpa eller undanröja det rapporterade missförhållandet utan dröjsmål
- den som bedriver verksamheten, om det visar sig att missförhållandet eller risken för missförhållandet är allvarligt, snarast anmäla det till Socialstyrelsen
- den som ska ta emot rapporter (den som bedriver verksamheten) informera de anställda om skyldigheten att rapportera
- den som bedriver yrkesmässigt bedriven enskild verksamhet informera berörd nämnd om de rapporter han eller hon har tagit emot samt om anmälan till Socialstyrelsen.

Detta innebär att alla verksamheter som Sjukvårds- och omsorgsnämnden har avtal med ska hantera Lex Sarah-anmälningar inom egen verksamhet, samt rapportera till nämnden.

Sjukvårds- och omsorgskontoret ska hantera Lex Sarah-anmälningar gällande myndighetsutövningen.

14. Rätten att överklaga, framföra synpunkter och klagomål

Den enskilde har alltid rätt att överklaga beslut om det har gått den enskilde emot. Ett sådant beslut kan endast överklagas av den enskilde själv eller av ett ombud med fullmakt. Biståndsavdelningen ansvarar för att vid begäran vara den enskilde behjälplig med överklagan.

Synpunkter hjälp oss att bli bättre och är värdefulla för oss i vår ständiga strävan att förbättra verksamheten. Synpunkter kan enkelt lämnas på www.norrtalje.se, tiohundra projektet, via ett vanligt brev eller telefonsamtal till oss på 0176-710 00. Gäller synpunkterna någon av våra utförare kommer vi att vidarebefordra dem till ansvarig för berörd verksamhet.